

Chronická hepatitída C - liečba, nové trendy

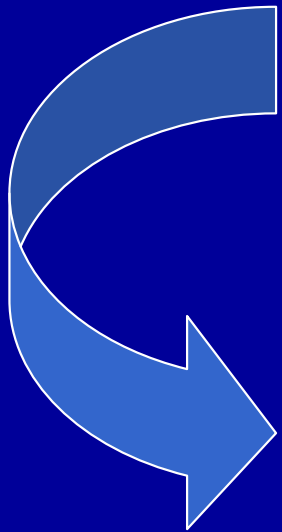
MUDr. Marian Oltman, PhD.

Gastroentero - hepatologické centrum THALION

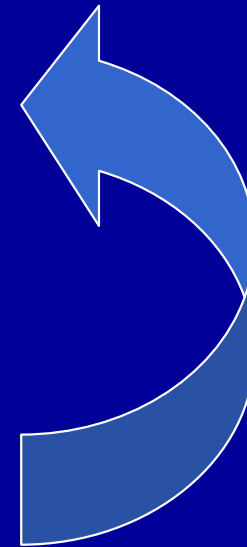
Poliklinika Mýtňa, Bratislava

24.9.2007

Hlavné skupiny ochorení spôsobujúcich celosvetovo problémy:

1. Malignity
2. Kardiovaskulárne ochorenia
3. Vírusové infekcie
4. Autoimunita
5. Genetické choroby

HCV „efekt“

Chorý jednotlivec

↓ života ↑ smrť ↑ infekciozita
↓ QOL ↑ fyzická a psychická trauma

↑ strata PS, financií osobne aj rodina

↑ osobné, rodinné, profesionálne újmy, frustrácie, traumy

• medicínsky

• zdravotnícky

• ekonomický

• sociálny

Spoločnosť

↑ nároky na zdroje /dg,th

↑ nemocnice, ambulancie
↑ OLT, multiorgánové odbery

↑ náklady na dg, th, PN,
↑ dlhodobé liečebne
↓ pracovnej sily
↑ veda a výskum

↑ rozpad rodín a iných sociálnych štruktúr
↑ šírenie infekcie „strach“, xenofóbia

Enormne rastie ak: neskorá dg, liečba

↑ počet chorých

s pokročilosťou ochorenia

↓ aktivita štátnej zdravotníckej starostlivosti

ZLYHANIE ŠTÁTNEJ DOKTRÍNY

Každý, kto sa pohybuje v dosahu HCV je za jej tvorbu zodpovedný; úmerne

HCV „efekt“ Zdravotnícky

Porovnanie chronických vírusových infekcií v USA/ SR

	HCV	HBV	HIV
Incidenca ¹⁻³	40,000/670	80,000	40,000
Prevalencia ^{1,3,4} miliónov	2.7 miliónov/ 45 tis	1.25 miliónov	0.94
Úmrtí/rok ^{1,2,5}	8,000–10,000/133	5,000	15,000

1. CDC. Viral hepatitis C fact sheet. 2. CDC. *HIV/AIDS Surveillance Report*. 2001;13(1):1-35. 3. CDC. Viral hepatitis C fact sheet. 4. UNAIDS/WHO. AIDS epidemic update. 5. CDC. Viral hepatitis B frequently asked questions.

**HCV „efekt“
Zdravotnícko - ekonomický**

S HCV asociovaný odhad mortality a nákladov (USA): 2010–2019

	USA cca 300mil vs 5mil obyv. SR	
Úmrtia navodené CHC	165,900	v.s 2,770
HCC úmrtia	27,200	v.s 453
Náklady*	\$10.7 miliárd	v.s 0.178 5,35miliárd SK

*V USD v r. 1999

Dôsledky HCV

- ↓ kvality života
- ↓ očakávanej dĺžky života
- ↑ náklady na menežment HCV počas celého života na riešenie ochorenia pečene a jej dôsledkov
- ↑ ekonomické dopady pre stratu zamestnania

Klinická symptomatológia chronickej C infekcie a chronickej C hepatitídy

Všeobecné poznámky:

- + „len chronická infekcia“ – najčastejšie bez ťažkostí
- + chronická hepatitída je typická tým, že nie je ničím typická.
 - + najčastejšie asymptomatická
 - + čím pokročilejšie ochorenie tým výraznejšie ťažkosti resp. vice versa /nie 100%+

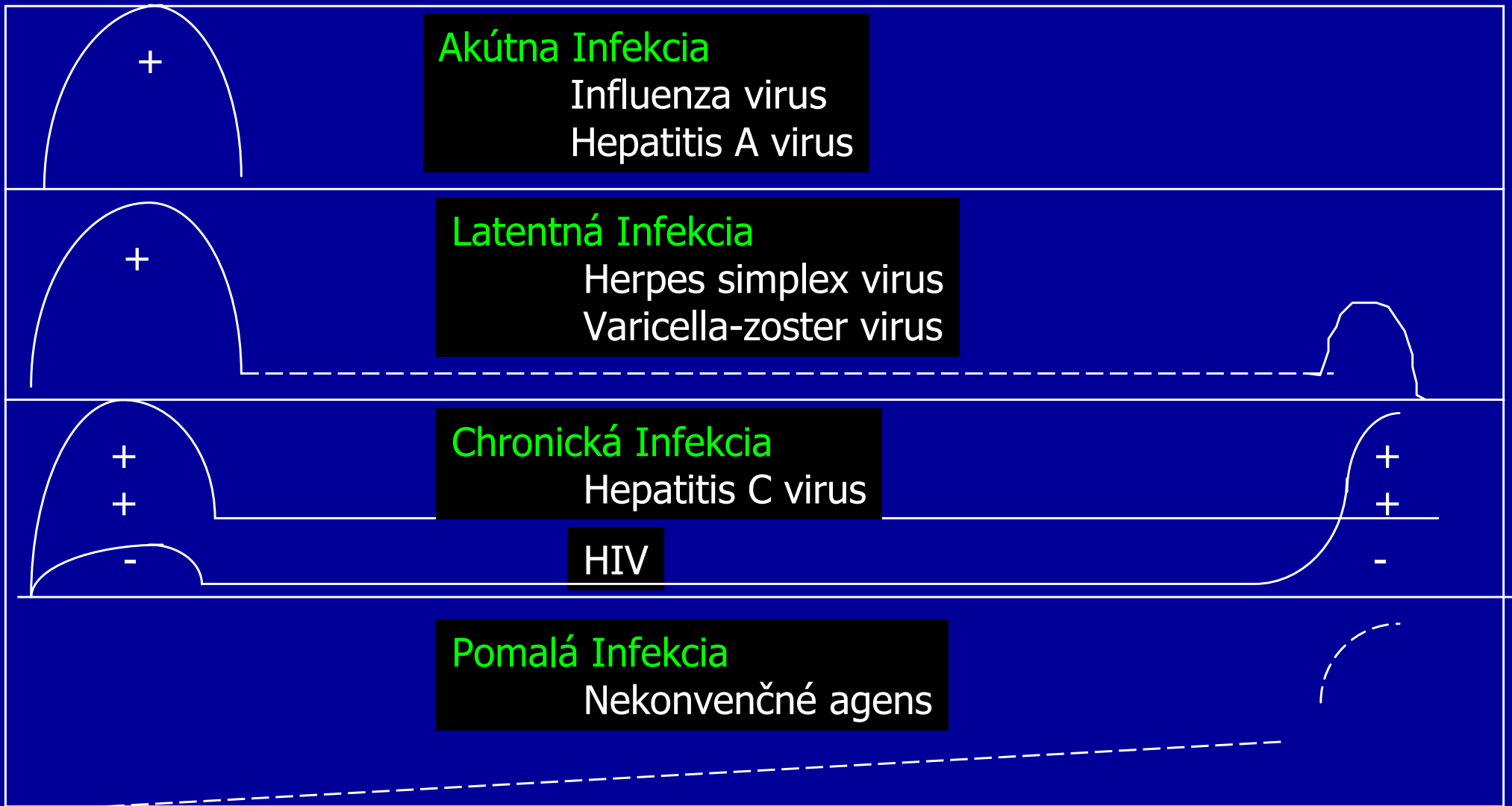
Najčastejšie symptómy:

- + únavový syndróm
- + nízka fyzická odolnosť – unaviteľnosť
- + depresia
- + psychická vyčerpanosť
- + artralgie, myalgie
- + chudnutie
- + nespavosť

V štádiu Ci:

- + prejavy asociované s Ci

Spektrum akútnych a perzistujúcich infekcií

Včasnú štádium → **Mesiace roky** → Neskoré štádium

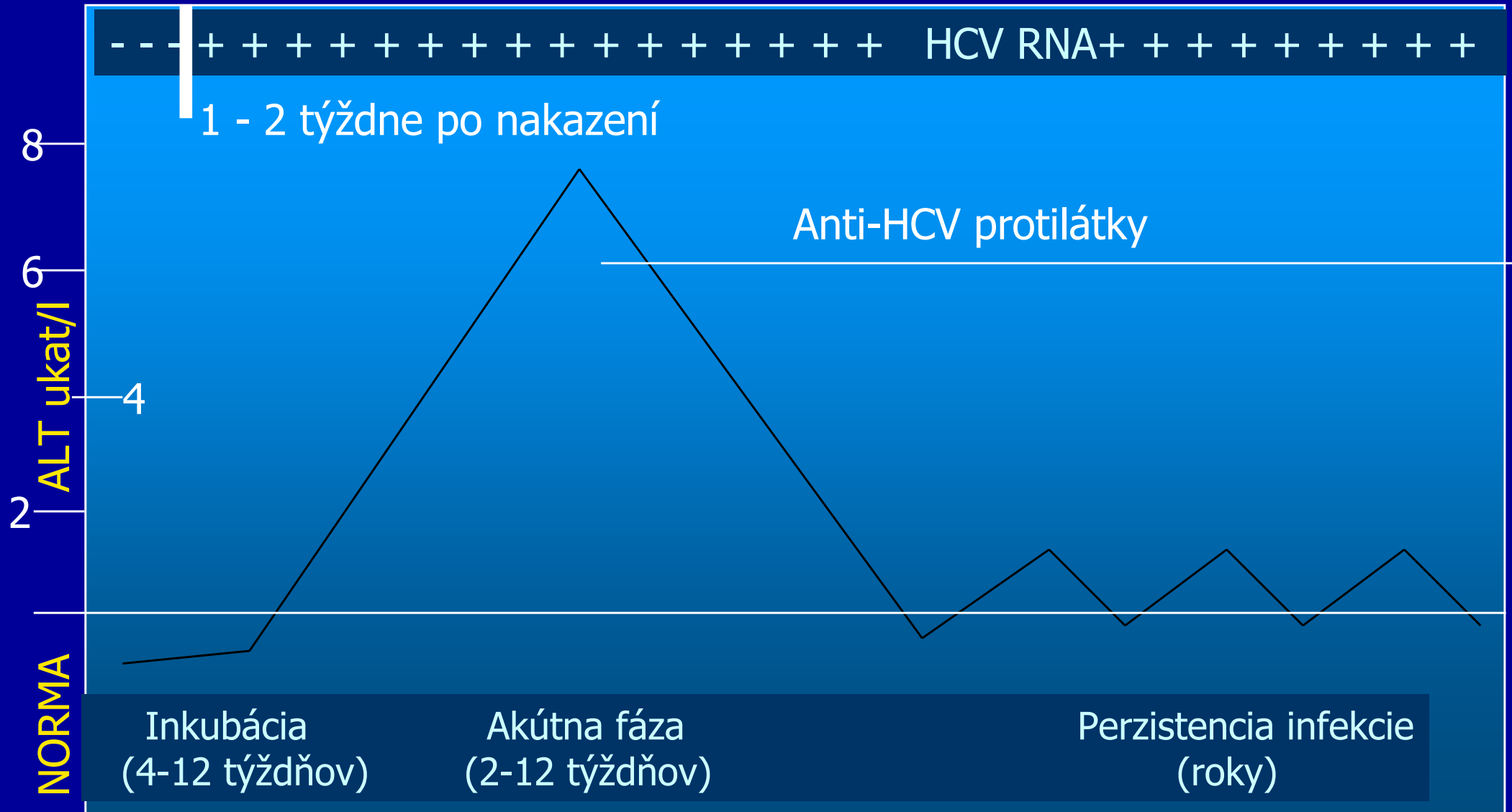
Plná čiara: *infekčný vírus*

Prerušovaná čiara: *vírus nedetekovateľný*

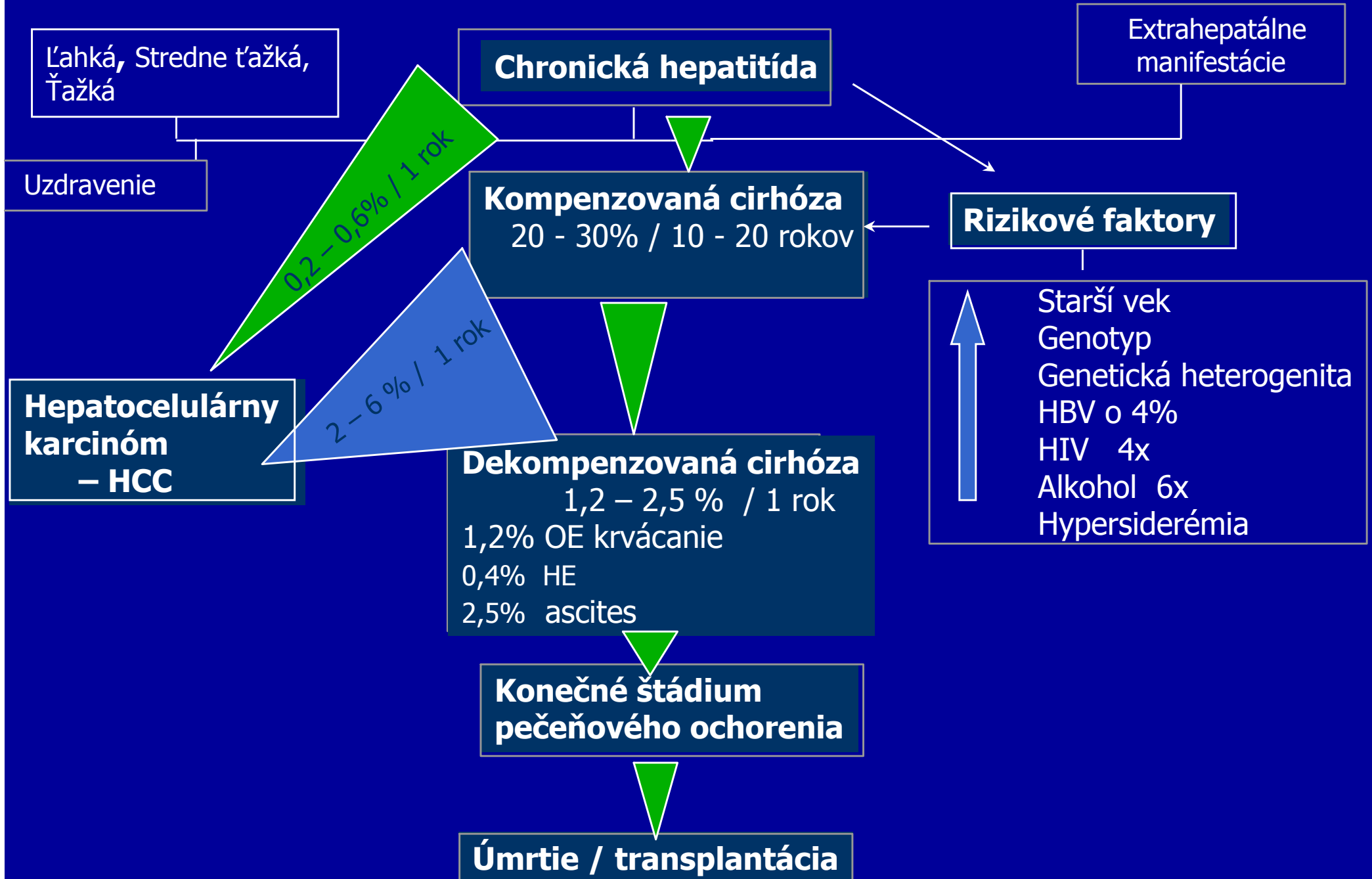
+: *epizóda choroby*

Boldogh, 1991)

Sérologický status chronickej infekcie HCV

Klinický obraz CHC – letálna kaskáda

Rozdiel HCV infekcie od HBV infekcie

1. etabluje chronickú infekciu až v 80%
2. väčšina akútnych infekcií subklinicky – nerozpoznané ⇒ dg v štádiu chronickej hepatitídy alebo ci
3. ↑ potencia mutácií, so vznikom celého „koktailu,, veľmi príbuzných efektívna obranná imunitná odpoveď

4. po prekonaní akútnej infekcie HCV odolnosť voči novej infekcii takmer nie je (vdďaka mutáciám)
5. zatiaľ neexistuje očkovacia látka.
6. progresia do ci je pomalšia

Dá sa hepatitída C liečiť?

- **Áno!**
- Existuje protivírusová liečba, ktorá je u väčšiny pacientov účinná

Ciele terapie

- Eradikácia vírusu
- Normalizácia biochemickej aktivity
- Supresia aktívneho ochorenia =
Zníženie rizika dlhodobých komplikácií
- Zlepšenie histologického nálezu
- Zlepšenie kvality života

Podmienky pre schválenie liečby zo strany ZP

- pozitívne virologické vyšetrenie
 - dôkaz aktivity ochorenia
 - histologický obraz
 - dôkaz drogovej abstinencie a vyjadrenie psychiatra
- (v prípade infikovania sa pri i. v. aplikácii drog)

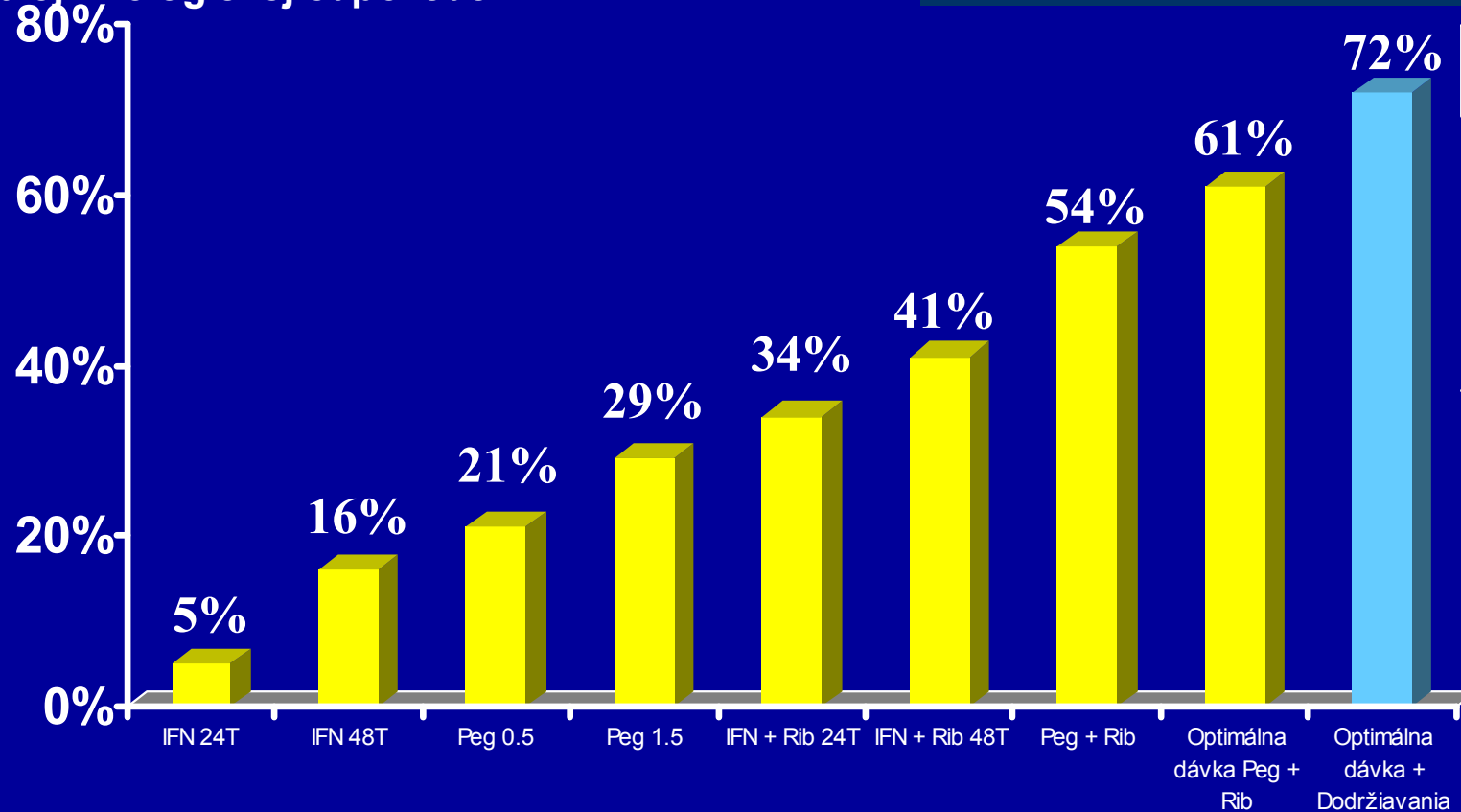

**Liečba je úplne hrazená
zo zdravotného poistenia**

10 rokov liečby chronickej hepatitídy C

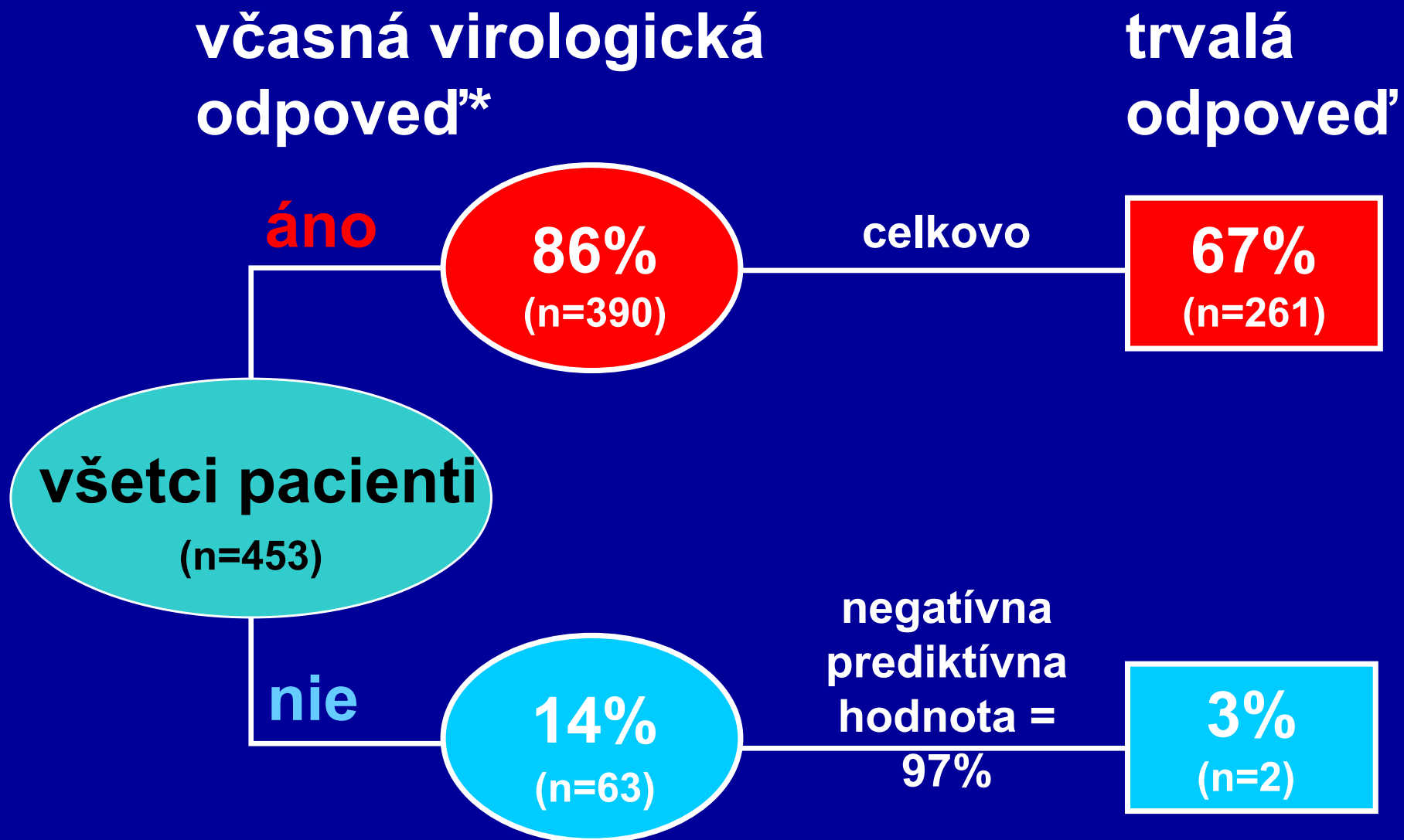
Zlepšenie dodržiavania liečby
„pravidlo 80“

% trvalej virologickej odpovede

„pravidlo 80“ ³ 80% času / 80% dávky PEG-IFN/ 80% dávky Rib

Pravdepodobnosť úspešnosti liečby

*HCV RNA negatívna alebo pokles³2 log₁₀ PCR.

Prognostické faktory liečby

- **zo strany vírusu:**
 - genotyp (vírus je nestabilný, má viacero genotypov, mutuje a vytvára rôzne formy označované ako kvázispecies)
 - vírusová nálož (množstvo vírusu v krvi na začiatku liečby)
- **zo strany pacienta:**
 - vek v čase liečby
 - pohlavie
 - telesná hmotnosť
 - vedľajšie ochorenia
 - alkohol

Súčasný trendy

„šitie liečby na mieru“

stanovenie odpovede v 4. a v 12. týždni

optimalizácia dĺžky trvania liečby

Faktory predisponujúce na odpoveď na liečbu pri CHC

Priaznivá odpoveď

Kratšie trvanie infekcie

Nižšia východisková HCV RNA

Genotypy iné ako typ 1

Menej závažné pečeňové
poškodenie

Nízka heterogenita HCV

Nedostatočná odpoveď

Dlhšie trvanie infekcie

Vyššia hladina HCV-RNA

Genotyp 1 (špeciálne 1b)

Prítomnosť cirhózy alebo
fibrózy

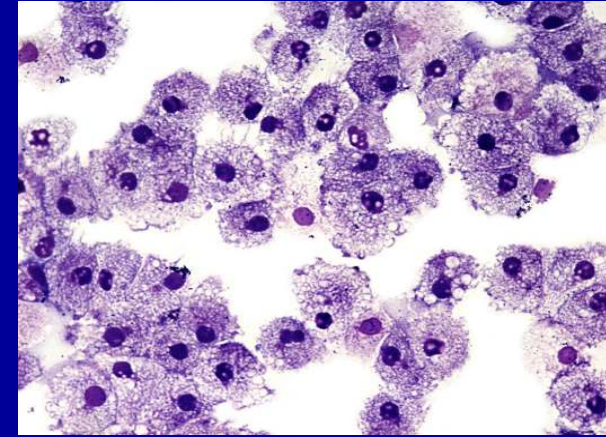
Vysoká heterogenita HCV

A preto by mala byť prvoradá snaha o čo najrýchlejšiu liečbu

Spolupráca pacienta

Rýchla diagnostika

Úspech v liečbe

Účinné lieky

Schválenie liečby poisťovňou

Ďakujem za pozornosť